

ΤΟ ΘΡΗΣΚΕΥΕΣΘΑΙ, Η ΥΠΑΤΗ ΑΞΙΑ

Το **θρησκεύεσθαι** είναι άρρηκτα συνυφασμένο με την ανθρώπινη ύπαρξη. Φαίνεται ότι μόλις ο άνθρωπος απέκτησε συνείδηση διαπίστωσε το μεγάλο μυστήριο της ζωής. Ένοιωσε την ανάγκη να προσδιορίσει τον εαυτό του μέσα σε ένα πελώριο «χάος». Τα βασανιστικά ερωτήματα, τα οποία σε μεγάλο βαθμό, και τώρα ακόμη, τον ταλαιπωρούν προέκυψαν αμείλικτα. Ένα άπειρο πλήθος αγνώστων και ανεξήγητων φαινομένων τού προκαλούσαν δέος και απόγνωση, μαζί με την επιθυμία να τα γνωρίσει και να τα εξηγήσει. Αυτό τον έκανε να αποκτήσει μια φυσική περιέργεια για τα πάντα. Προκλήθηκε η επιθυμία να φωτίσει και να γνωρίσει τον Κόσμο που τον περιβάλλει, αλλά και το εσωτερικό του είναι, που τόσο τον επηρεάζει. **«Ο άνθρωπος φύσει ορέγεται του ειδέναι».**

Αυτή η όρεξη για μάθηση τον έφερε στο σημείο να θεωρηθεί ο άρχοντας του κόσμου. Πλασμένος «όμοιος» με τον **Μεγάλο Δημιουργό του Κόσμου, τον Θεό** του. Τόση μάλιστα είναι η εμπιστοσύνη του για τις δυνάμεις του, ώστε έφθασε στο σημείο να τον «καταργήσει»! Και θεώρησε επί πλέον ότι έχει εξουσία σε όλη τη Γη. Από πολύ νωρίς, όμως, κατάλαβε ότι τα όριά του ήταν **αρκετά περιορισμένα**. Μόλις τα ξεπερνούσε κάποιο κακό του συνέβαινε. Και τότε μίλησε για «ύβρη» και για «οργή» των Θεών και του Θεού αργότερα. **Ζει κοντολογίς μέσα στον χώρο του μεγάλου μυστηρίου, του τρόμου και της αβεβαιότητας.** Και μάλιστα όσο περισσότερα «ερμηνεύει» τόσο περισσότερα άγνωστα συναντά. Η πιο μεγάλη βεβαιότητα είναι η αβεβαιότητα!

Το δυσάρεστο είναι ότι έπλασε τον Θεό σύμφωνα με τις δικές του ανάγκες! Του έδωσε κάποια χαρακτηριστικά, που εκείνος θα ήθελε να έχει αλλά δυστυχώς του λείπουν. Βασική λαχτάρα του η **αθανασία**, που τόσο θα ήθελε, αλλά οι θεοί την «κράτησαν» για τους ίδιους! Ο φόβος του θανάτου είναι ο μεγαλύτερος τρόμος για τον άνθρωπο, από τότε που απέκτησε την μερική έστω αυτογνωσία του και διαπίστωσε αυτό που τα άλλα όντα της φύσεως, ίσως, δεν αντιλαμβάνονται. Επιβεβαιώθηκε για τη **θνησιμότητά του**. Αυτό του προκάλεσε τέτοιο τρόμο και άρχισε να επιζητάει το νόημα της ύπαρξής του. Να επιδιώκει τον εξορκισμό του θανάτου και να μην μπορεί να παραδεχτεί ότι τα χρονικά όριά του βρίσκονται μέσα σε εκείνα τα έτη που μετράει στη ζωή του.

Έγραψε και φυσικά γράφει και τώρα την **«ανθρώπινη ιστορία»**, που του παρέχει κάποια άλλη διάσταση χρονική σαν συνέχεια της ζωής των προγόνων του και επιγόνων του. Αναρωτιέται αν κάποιο «χέρι» τον οδηγεί κάπου! Και πάλι ανησυχεί για το αύριο, γιατί παρά τις ομοιότητες των «επαναλαμβανόμενων» καταστάσεων η **αβεβαιότητα είναι η μόνη σταθερή διάγνωση**. Όσο και αν τα γνωστικά του όρια αυξήθηκαν με τη χρήση των εργαλείων, που ο ίδιος ανέπτυξε, διαπιστώνει ότι οι γνώσεις του είναι ελλιπείς. Το μόνο συγκεκριμένο που έχει είναι το περιορισμένο των γνώσεών του.

Έβλεπε τα αστέρια και τα «προσκυνούσε» ως θεούς. Απορούσε από πού έρχονται και που πάνε. Κατόρθωσε σε μεγάλο βαθμό να τα αναγνωρίσει να τα ονομάσει και να τους δώσει ταυτότητα. Μάλιστα έκανε και το μεγάλο άλμα να διαπιστώσει ότι και η Γη, επάνω στην οποία ζει ...κινείται!!! Και μάλιστα με πολλαπλές κινήσεις. Και εξακρίβωσε ότι υπάρχουν και άλλα πολύ πιο μεγάλα αστέρια και μάλιστα άρχισε να τα μετράει. Και Ω! του «θαύματος» είδε ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι υπάρχουν κάπου εκατό δισεκατομμύρια αστέρια στο δικό μας Γαλαξία. Και από εκεί υπολόγισε ότι υπάρχουν και άλλοι εκατό δισεκατομμύρια Γαλαξίες! Τελευταία μάλιστα τα υπολόγισε καλύτερα και βρήκε ότι υπάρχουν!!! τετρακόσια δισεκατομμύρια Γαλαξίες!!!.

Από την άλλη μεριά στον **μικρόκοσμο**, που είχε διαισθανθεί η Αρχαία Ελλάδα, διαπίστωσε ότι τα πάντα συνίστανται από κάποια σωματίδια, που ονόμασε άτομα, γιατί δεν

τέμνονται. Και τώρα μάλιστα κάνει πειράματα για να διαπιστώσει και χιλιάδες φορές μικρότερα από τα άτομα στοιχεία!

Ας αφήσουμε τον **εσωτερικό του «κόσμο» των συναισθημάτων, των παθών και ορμών του**, τα οποία όσο προσπαθεί να τα προσδιορίζει, τόσο κάτι πιο απρόσμενο του επιφυλάσσεται!

Με τα όσα επιγραμματικά αναφέραμε, διαπίστωσε ο άνθρωπος την **ελαχιστότητά** του, παρά την κολοσσιαία δύναμή του, με την οποία κατακτά, φαινομενικά και ουσιαστικά σε κάποιο βαθμό το περιβάλλον του. Κάτι σοβαρό, λοιπόν, λείπει στον άνθρωπο για να «συνδέσει» τον εαυτό του με το άπειρο που τον περιβάλλει, είτε τοπικά είτε χρονικά. Παρά το ότι πιστεύει ότι είναι προνομιούχος γιατί έχει το αναπτυγμένο μυαλό του, εντούτοις με το υπέροχο αυτό δώρο αντιλαμβάνεται και τη μικρότητά του, απέναντι στο Σύμπαν. **Από εκεί προέκυψε η αδήριτη ανάγκη να στηριχθεί στο Δημιουργό του Σύμπαντος.**

Μόνον που και εκεί τα **«θαλάσσωσε»!** Τον Θεό του, δεν αναφέρουμε φυσικά σε όσους τον «κατάργησαν», Τον θρυμάτισε. Τον έκανε σαν τον εαυτό του. Τον έκανε φύλαρχο. Τον έκανε εθνάρχη! Τον έκανε Προστάτη της οικογένειάς του και τελικά τον έκανε Προστάτη του εαυτού του με το αζημίωτο βέβαια! Λες και ο άπειρος Θεός θα έκανε τα τερτίπια τα δικά μας. Θα άλλαζε τους νόμους του, επειδή εμείς του υποσχεθήκαμε κάποιο «τάμα». Ζητάμε τη βοήθειά του όταν τη θέλουμε και για ό,τι θέλουμε. **Μετά Τον ξεχνάμε και παραβιάζουμε τις «θελήσεις Του».**

Δεν είμαστε ειδικοί για τα θέματα της Θρησκείας και της Θεολογίας. Ακολουθούμε απλά τα όσα βιώσαμε από τα παιδικά μας χρόνια και εξακολουθούμε να βιώνουμε. Επειδή το θρησκευέσθαι είναι κατά βάση θέμα «πίστεως», δηλαδή απόλυτα προσωπικό θέμα εμείς δεν είμαστε σε θέση να εκφράσουμε άποψη σε θέματα δογμάτων, που ανήκουν στο πεδίο των ειδικών στα θεολογικά θέματα. **Δεν μπορούμε όμως να αγνοήσουμε την πελώρια επιρροή στα θέματα Παιδείας και πιο συγκεκριμένα στο ηθικό ενέργημα.**

Το θρησκευέσθαι είναι το κατεξοχήν συναίσθημα, που οδηγεί τον «άλλον» στην ίδια μοίρα με το «εγώ». Και μάλιστα ο συνάνθρωπος θεωρείται ως πλάσμα του Θεού και μάλιστα «καθομοίωσιν». Έχει τουτέστιν κάτι το θεϊκό μέσα του, άρα είναι άξιος σεβασμού, όπως και ο Πλάστης του. Δεν είναι δυνατόν να αναπτυχθεί ηθικό ενέργημα, χωρίς προηγουμένως να θεωρήσουμε τους «άλλους», τουλάχιστον ίσους με εμάς, σε ό,τι αφορά τα βασικά δικαιώματά του.

Η θεώρηση του θρησκευέσθαι ως βασικού παράγοντα δόμησης της **προσωπικότητας** του **ανθρώπου είναι λοιπόν αναντίρρητη**. Δυστυχώς πρέπει να είμαστε ανεκτικοί στις κρίσεις μας, κυρίως γιατί το θρησκευέσθαι εκφράζεται σε ανθρώπινα πρόσωπα, τα οποία έχουν και τις αδυναμίες τους και στις οποίες εμείς συνήθως αγκυλωνόμαστε. Δεν αναφερόμαστε φυσικά στις ακραίες εκείνες περιπτώσεις φανατισμού, οι οποίες μας οδηγούν δυστυχώς στο εσφαλμένο συμπέρασμα ότι το θρησκευέσθαι προκαλεί μόνον τη συσπείρωση φανατικών. Αποκρύπτεται, συνήθως, **ότι το θρησκευέσθαι είναι πανανθρώπινο συναίσθημα, που όταν βρίσκεται στα καθαρά όριά του ενώνει τους ανθρώπους ως πλάσματα του ίδιου Θεού.**

Σε ό,τι αφορά στη δόμηση του ανθρώπου το θρησκευέσθαι έχει μεγάλο μερτικό στην αναζήτηση της **«αλήθειας»**. Είναι αποδεχτό ότι αν πιστεύουμε σε κάτι είναι περισσότερο από κάτι αληθινό. Ανεξάρτητα του αν υπάρχει κάτι εφόσον εγώ το πιστεύω ως πραγματικό, άρα για μένα υπάρχει και στηρίζω όλες τις απόψεις και επιχειρήματά μου επάνω σε αυτή τη βεβαιότητα..

Το θρησκευέσθαι υπηρετεί την παμμέγιστη αξία της **ιερότητας**. Δυστυχώς η έννοια της ιερότητας, έχει αλλοιωθεί. Ενώ ξεκινάει κατά βάση από τα πιο προσφιλή μας πρόσωπα και πράγματα. Σταδιακά η ιερότητα φθάνει μέχρι το απόλυτο **Ιερό του Θεού**, αφού, όμως, λάβουν

τη χροιά του «ιερού» και ενδιάμεσα μεγέθη, τα οποία δυστυχώς τις πιο πολλές φορές δεν έχουν και την ουσιαστική αξία. Ας μη ξεχνάμε τον φανατισμό στα κατά καιρούς «ιερά είδωλα» της μόδας, του κινηματογράφου και των γηπέδων.

Ακόμη και η απόλυτη «ιεροποίηση» του ατόμου έχει βλάψει σε μεγάλο βαθμό την έννοια της ανθρωπινότητας που είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την κοινωνικότητα του ατόμου.

Η ύπατη αξία της ιερότητας, η Θεϊκή Ιερότητα, προσεγγίζεται με το υγιές Θρησκεύεσθαι.

Σε ό,τι αφορά στη δική μας Θρησκεία με πολύ σεβασμό, ευλάβεια και απλότητα, λόγω των Αγίων Ημερών θα λέγαμε: Όλα στηρίζονται στην ανεπανάληπτα απλή Μορφή και Γλώσσα του Ιησού Χριστού μας! Εάν ο Χριστιανισμός επικράτησε μέσα στον θρησκευτικό κυκεώνα και στην ιδεολογική αποσάθρωση των πρώτων αιώνων της χρονολογίας μας, και δέσποσε στις χώρες της Μεσογείου, του λίκνου τόσων μεγάλων πολιτισμών, δικαιολογημένα η νίκη του αποδίδεται στον **Ιδρυτή της**. Είναι γεγονός ότι στο αρχικό πυρήνα του αποτελούσε μια υψηλή, αλλά και απλή ηθική διδασκαλία, ενσαρκωμένη σε ένα θαυμαστό όσο και αγαπητό παράδειγμα -άνθρωπο, πρότυπο αρετής και μάρτυρα. **Το όλο φως της Θρησκείας μας εστιάζεται στην ωραία μορφή του Ιησού Χριστού.**

Κάθε χρόνο, το χειμώνα Τον φέρνουμε στον κόσμο βρέφος και την Άνοιξη Τον σταυρώνουμε ως Μάρτυρα. Έτσι μαλακώνουμε τη πέτρα της καρδιάς μας, ελπίζοντας να την εξημερώσουμε. Εξυμνούμε την τρυφερότητα, την συμπόνοια Του, πιστεύοντας έτσι ότι θα καθάρουμε τις τύψεις που μας βασανίζουν! Μεγάλος ο κόπος αλλά μικρό το κέρδος! Δεν μαλάζεται η πέτρα της καρδιάς εύκολα.

Εκείνος μιλούσε μια γλώσσα με ελάχιστες λέξεις: **ειλικρίνεια, αγνότητα, ανοχή και επιείκεια, οίκτο, εμπιστοσύνη, πραότητα, αοργησία, υπομονή και καρτερία...** Όχι βαρβαρότητα!!! Και **πρώτιστα Αγάπη**. Και μάλιστα **Αγάπη προς τον εχθρό μας!!** Οι άνθρωποι, όμως, άλλα ζητάμε από τον Σωτήρα μας: πλούτη, χαρές, απολαύσεις, νίκες, δόξα, ραθυμία και μακροζωία.!

Η κατανόηση με τον Ιησού υπήρξε και εξακολουθεί να είναι δύσκολη. Οι σύγχρονοί Του τον **σταύρωσαν**. Οι μεταγενέστεροι **κάνουμε κάτι χειρότερο ίσως: Τον προδίδουμε με τον τρόπο που** επικαλούμαστε το όνομά Του. Παραποιούμε το κήρυγμά Του, για να το φέρουμε στα μέτρα μας. Κρατούμε το Ευαγγέλιο Του σαν ρομφαία και χυνόμαστε να εξοντώσουμε τους δύσπιστους. **Αναμασούμε τους λόγους Του χωρίς να τους καταλαβαίνουμε!**

Εορτάζουμε με όλους τους τύπους την Γέννησή του και το τέλος της εγκόσμιας ζωής Του. Την είσοδό Του με αίνους και δοξολογίες και την έξοδό Του με θρήνους και πένθιμα εμβατήρια. **Οι λόγοι Του διαβάζονται με ευλάβεια και κάποτε με συντριβή!** Εάν εκτελούνται οι συμβουλές Του; Αυτό είναι άλλο θέμα! Ό, τι ζητείται από τους οπαδούς για να έχουν το χρίσμα, είναι το να «πιστεύουν»!

Έτσι ο κόσμος, στα δύο χιλιάδες χρόνια χριστιανικής ιστορίας, παρουσιάζει ένα θαυμάσιο θέαμα: Τιμούμε τα όνομα του Χριστού, αλλά ως άνθρωποι αλληλοσφαζόμαστε και αλληλομισούμεστε!

Άλλοι χορταίνουν και οι φτωχοί πεινούν και αυξάνονται. Οι μη κατανοούντες τα κηρύγματά Του πληθαίνουν και οι σοφοί παραληρούν! Ο καθένας μας ακολουθεί τον δικό του δρόμο! **Ο Χριστιανισμός εξακολουθεί πραγματικά να υπάρχει και να θριαμβεύει, γιατί τα κηρύγματά του είναι πανανθρώπινα, αναλλοίωτα και αιώνια**, αλλά αιωρείται πάντα το ερώτημα:

Πόσοι πραγματικοί Χριστιανοί υπάρχουν; Και ίσως μένει αναπάντητο το ποιο δύσκολο ερώτημα στον καθένα μας: «άραγε πόσο αγνός Χριστιανός είμαι»;

Δημήτρης Κ. Μπάκας

11 Απρ. 2025